

Miljöpartiet de gröna i Alvesta

Handlingsprogram

för 2027-2030

Grön ideologi – solidaritet i handling

Det övergripande målet med all kommunal verksamhet ska vara goda livsvillkor för människor, djur och natur utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer.

miljöpartiet de gröna

ALVESTA

Miljöpartiet de gröna i Alvesta vill åstadkomma

Klimat och miljö

Sverige har skrivit under Agenda 2030 för hållbar utveckling. Det innebär att Alvesta kommun behöver göra sin del för att Sverige ska uppnå de 17 globala målen i Agenda 2030.

Vi vill att klimat- och miljöhänsyn ska utgöra utgångspunkten i alla kommunala beslut. Därför vill vi att en klimatanalys ska föregå alla kommunala beslut i nämnder, styrelser och fullmäktige.

Sverige ska senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären och till år 2030 måste utsläppen minska med 17 procent per år för att nå delmålet, enligt Parisavtalet. För att Alvesta kommun ska kunna följa upp att vi bidrar till att uppfylla målen krävs en lokal koldioxidbudget som visar kommunens utsläppsutrymme. Budgeten ska därefter utgöra ett styrdokument för alla kommunala beslut.

Vi vill att kommunen anställer en kommunekolog för att arbeta med naturvård och ekologi. Den ska arbeta nära kommunledningen och utvecklingsavdelningen i kommunen så att alla planer och ändringar i vår närmiljö på ett riktigt sätt tar hänsyn till naturen. Ett av målen i Agenda 2030, är att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av ekosystemet samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Vi vill att kommunen bedriver ett hyggesfritt skogsbruk med produktionsmål så att marken alltid är trädbevuxen.

Biologisk mångfald är en av de ekosystemtjänster som är nödvändiga för att vi och kommande generationer ska kunna leva ett gott liv. Därför är vi positivt inställda till att kommunala naturreservat bildas där det är möjligt.

Klimatförändringarna är ett faktum. Därför behöver kommunen ta hänsyn till och planera för att förebygga och mildra effekterna av till exempel stormar, torka och skyfall. Att ha flera träd inom bebyggelsen är en viktig del för ett drägligare klimat.

Vi vill

- att klimat- och miljöhänsyn utgör utgångspunkten i alla politiska beslut
- att kommunen upprättar en koldioxidbudget
- att kommunen anställer en kommunekolog
- att kommunen sköter de kommunägda skogarna med ett hyggesfritt skogsbruk så att biologisk mångfald och friluftslivet gynnas
- utveckla och bevara friluftsområdet Kojtasjön
- att kommunen anlägger solceller där det finns möjlighet på tak och mark som inte kan bebyggas eller odlas på
- att all planering tar hänsyn till pågående klimatförändringar som bland annat innebär häftigare stormar, skyfall och torka

Barn och unga

Vi vill att verksamheten på alla våra förskolor och skolor ska vara likvärdig och hålla hög kvalitet. De ska vara arbetsplatser dit alla går med glädje och där barn med olika bakgrund och förutsättningar ges möjlighet att lära och utvecklas.

Lärare ska ha möjlighet att möta varje elev. Resurspersoner är viktiga och underlättar kontinuitet vid lärarfrånvaro, eller när mer stöd behövs i en klass.

Alla grupper ska anpassas så att barnen blir sedda och inläring främjas. Ju yngre barn, desto mindre grupper. Vi vill behålla de mindre förskolorna i kommunens tätorter.

Byggnation av en ny skola i Alvesta tätort ska placeras där behovet är som störst och för att avlasta Prästängs- och Grönkullaskolan som har ett högt elevantal till de lokaler de har. På Prästängsskolan har man nu chansen att få till en bra utemiljö då den inte behöver byggas upp fullt ut som den var före branden. I den nya skolan är det bra om vi också har mer än en tanke igång samtidigt då den bör byggas så den kan anpassas till andra verksamheter i framtiden. Som till exempel ett trygghetsboende eller annan daglig kommunal verksamhet.

Kommunens skolor ska erbjuda barnen goda utomhusmiljöer som bidrar till rörelse, kreativitet och stimulerande aktiviteter. Naturligt markmaterial föredras framför gummi-asfalt, konstgräs och asfalt. Gröna utemiljöer ska prioriteras framför parkeringsytor.

Ökade resurser på Hagaskolan är en viktig förutsättning för att minska segregationen i kommunen. Den ska utvecklas till en attraktiv skola, dels som ett bra val av arbetsplats för legitimerade lärare att söka sig till, dels för elever gemensamt med vårdnadshavare vid val av högstadieskola. I Rosengård, Malmö har man kunnat skapa en bra skola som fungerar efter en nerläggning och uppstart efter något år. Vi behöver vidta åtgärder för att inte hamna där Rosengård en gång var med sitt högstadie. Det riskerar då att påverka även de yngre skolorna väldigt negativt.

Den mat som serveras på våra förskolor och skolor ska vara näringsrik, klimatsmart, ekologisk och närproducerad. Genom skolträdgårdar kan eleverna konkret bidra till en viss ökning av lokalproducerad mat. Främst ger skolträdgårdar en ökad kunskap om odling. Resultatet blir bättre mat, större biologisk mångfald och grönare utemiljöer. Dessa skolträdgårdar kan dessutom gynna småföretagare och skapa arbetstillfällen i kommunen.

Att inleda ett projekt med frivilliga pensionärer under rastverksamhet kan gynna utbytet mellan barn och äldre. Det blir förutom en möjlighet att skapa möten mellan skilda generationer också fler närvarande vuxna i barnens dagliga miljö.

Psykisk ohälsa bland unga har ökat. Därför är det av stor vikt att skolhälsan är väl fungerande och kan hjälpa barn och ungdomar som inte mår bra. I de kommunala verksamheterna för barn ska det finnas vuxna som ser och har tid för varje barn, vilket kräver ökade resurser.

Barn och ungas uppväxtvillkor, familjebakgrund, hälsa och utbildning påverkar i stor utsträckning deras vuxenliv. Samhällets sociala insatser sätts många gånger in för sent. Chanserna att kunna hjälpa barn i utsatta situationer blir större om problemen uppmärksammas tidigt. Vi vill därför att Alvesta kommun kontinuerligt tillför medel till den sociala investeringsfonden. Med öronmärkta pengar blir det möjligt att långsiktigt investera i tidiga förebyggande insatser utan att belasta ordinarie verksamhet och budget.

I Alvesta kommun ska alla barn och unga ha samma möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, i enlighet med barnkonventionen. Ett steg i det är att vi fortsätter med Afterschool verksamheten och att den utvecklas. Kulturskolans lokaler bör bara användas till skol- och fritidsverksamhet så verksamheten kan växa. Ett samarbete mellan Kulturskolan fritidsgårdarna vore också en god utveckling som kan leda till att utrusta replokaler, foto/mediastudios med flera verksamheter som kan tilltala unga. De bör också vara öppna för ungdomar som går på gymnasiet.

Vi vill

- att kommunens skolor generellt tilldelas ökade resurser
- att kommunen behåller förskolorna i Torsås by och Lönashult
- att en ny skola i Alvesta tätort placeras där behovet är som störst
- att alla skolor har som mål att alla klasser har lärare som är legitimerade
- att minst 75% av maten i skola och förskola är ekologisk och/eller närproducerad
- att kommunen inleder ett projekt med aktiva skolträdgårdar samt ett projekt med frivilliga pensionärer under rastverksamhet
- att den sociala investeringsfonden kontinuerligt tillförs medel för att långsiktigt investera i förebyggande insatser för barn i utsatta situationer
- att Afterschool-verksamheten permanentas och utökas till mellanstadieskolorna i Vislanda och Moheda
- att Kulturskolans lokaler endast ska användas till skol- och fritidsverksamhet

Vård och omsorg

Oavsett ålder och eventuell funktionsvariation ska man ha rätt att själv bestämma över sitt liv. Det ska finnas olika boendeformer som passar den enskildes önskemål. Anhörigvårdare ska ges hjälp och stöd och få möjlighet till avlastning.

Antalet personer med demenssjukdomar ökar stadigt. Vi vill att kommunen i högre utsträckning ska erbjuda boendeformer som ökar tryggheten för dessa personer och deras anhöriga. Anställda som vårdar personer med demenssjukdom behöver god utbildning inom området.

En god omvårdnad kan minska användandet av läkemedel. Många läkemedel medför onödiga biverkningar. Övermedicinering medför också

att våra vattendrag blir förorenade. En minskad läkemedelsanvändning gynnar både den enskilde och samhällsekonomin. Vårdpersonalen ska ges utbildning i hur man genom omvårdnad kan minska behovet av läkemedel. Genom god omvårdnad kan sömnproblem, oro, ångest eller förvirringstillstånd lindras. För att uppnå minskad medicinering krävs även att personalen ges mer tid till denna omvårdnad.

Äldre ska ha samma möjlighet som andra att ta del av kulturutbudet och andra aktiviteter. Det ska finnas kollektivtrafik som äldre enkelt kan nyttja.

Klimatförändringarna ger värmeböljor som är skadliga, speciellt för äldre. Särskilda boenden ska utrustas med kylanläggningar, markiser och annan utrustning som sänker temperaturen inomhus. Utemiljön vid boenden ska ha träd och buskar som ger skugga och svalka.

Våra särskilda boenden ska erbjuda de äldre stimulerande inne- och utemiljöer och personalen bör ges mer tid till att organisera givande aktiviteter. Rätt till rehabilitering och regelbunden utevistelse bör vara en självklarhet för god omvårdnad. För att öka tryggheten och minska risken för missförstånd ska den som vårdas ges möjligheten att kommunicera på sitt modersmål.

Vi vill

- att kommunens särskilda boenden för äldre klimatanpassas
- att hemtjänst till den som fyllt 80 år ska medges utan behovsprövning
- att behovet av läkemedel minskas genom omvårdnadsåtgärder som till exempel FAR och ökad utomhusverksamhet
- att åldersdiskriminering och ofrivillig ensamhet motverkas
- att de som vårdar personer med demenssjukdom är utbildade med rätt kunskaper och att antalet platser på demensboenden möter det ökade behovet.
- att Omsorgsenhetens kontorslokaler flyttas från Kulturskolan till andra lokaler, exempelvis KLS-kontoret
- att kommunen ska verka förebyggande för bättre hälsa och mot droganvändning
- att pensionärer åker gratis med regionens och kommunens kollektivtrafik

Samhällsplanering och näringsliv

I Alvesta finns en industri- och hantverkstradition som är viktig att ta tillvara. Politiken ska stimulera ett mångsidigt näringsliv, vilket är en förutsättning för en bredare arbetsmarknad. Vi vill införa utbildningar och lärlingsplatser i samverkan med näringslivet.

Det goda förutsättningarna för företagande i Alvesta ska fortsätta att utvecklas och vi vill att det ska riktas främst till att stimulera för att fler små och medelstora företag kan starta och etablera sig. De små och medelstora företagen föder och driver varandra. Det ger ett mer robust

samhälle och företagsklimat framför att satsa på stora företag. Vi ska såklart värna och stötta de företagen vi redan har i kommunen.

Allt fler sjukskrivs för stressrelaterade sjukdomar. Den senaste arbetstidsförkortningen till åtta timmar genomfördes i början av 1970-talet, i ett samhälle vitt skilt från dagens. Arbetstidsförkortning är en viktig välfärdsfråga. Vi vill att kommunen inför lokala projekt där kortare arbetstid testas i riktning mot bättre balans mellan arbetstid och fritid, hälsofrämjande arbetsplatser, och välmående personal. Kommunen blir då en attraktiv arbetsgivare där allt fler människor väljer att arbeta.

Samhällsplaneringen ska underlätta för invånarna att göra enkla och bra val. Cykelvägsplaner för kommunens tätorter, tätorternas närområde och mellan tätorterna bör tas fram. Vi vill att kommunen bygger fler cykelvägar så att det blir självklart och lättare att välja cykeln framför bilen. Det bör finnas cykelparkering (gärna under tak) till alla våra kommunala byggnader och lokala affärslokaler. Detta gäller för alla områden i samhället som skola-, affärs-, industri-, och fritidsområden. För att klara av våra åtaganden i Agenda 2030 är en minskad bilkörning en nyckelpost. Det bidrar också till en bättre hälsa att cykla istället för att ta bilen.

Byt till enklare sophantering för alla.

Avfall Sveriges riktlinjer om plast visar tydligt att plastprodukter bara ska användas där de är nödvändiga och där ingen annan bra lösning finns. Sveriges handlingsplan för plast ska följas av regioner och kommuner. Enligt vår mening diskvalificerar detta ARABs optiska sophantering eftersom det finns enklare och mera effektiva system utan plastpåsar. De kommuner (stora som små) i topp på Sveriges avfallsranking använder sig av fyrfacksystemet som erbjuder insamling och sortering i tio olika fraktioner. Det är flera än det optiska systemet Alvesta har och skulle då innebära en förenkling för alla invånarna i kommunen. Dels skulle de slippa hantera en massa plastpåsar och de kan sortera fler olika förpackningar direkt vid hemmet. För de som bor i hyres- eller bostadsrätter kan det bli väldigt enkelt där all sortering kan ske i miljörum med stora kärl för varje förpackning. SSAM erbjuder denna möjlighet och de kommuner som gått med där har klättrat rejält på rankingen hur väl de sorterar sitt avfall.

Som medborgare gör vi våra val utifrån personliga värderingar. En del väljer att bo i tätort, medan andra föredrar att bo på landsbygden. Kommunens roll är att underlätta och möjliggöra dessa val genom att erbjuda bra kommunal service i glesbygden. Kollektivtrafiken behöver samordnas bättre med övrig samhällsbetald trafik, såsom färdtjänst, skolskjutsar och genom anropsstyrd kollektivtrafik.

Inom de planerade bostadsområdena är det viktigt att bevara de parker och skogsstråk som finns och samtidigt göra det möjligt för alla att enkelt kunna ta sig till våra ströv- och fritidsområden.

Både kommunen och näringsidkarna i kommunen bör sträva mot en cirkulär verksamhet. Kommunen ska verka för hållbar konsumtion, där återbruk och återvinning ingår som en självklarhet.

Kommunen behöver planera samhället för att klara av den skenande klimatförändringen. Skapa skuggor med så mycket träd och

markvegetation som möjligt, då det sänker värmen, motverkar översvämningar m.m.

Kommunen bör sträva mot att återanvända och anpassa befintliga byggnader och främja hållbart byggande med sunda material.

Miljöpartiet vill att nya kommunala byggnader ska vara av lågenergityp. Vi vill att kommunen ställer höga miljö- och hälsokrav vid all nybyggnation. Allbohus AB ska vara en föregångare. Framför allt ska stora insatser göras för att energieffektivisera. I flerbostadshus ska individuella energi- och vattenmätare installeras för att uppmuntra hyresgästerna att spara energi och vatten. Alvesta Energi och andra entreprenörer ska ges bra förutsättningar för utbyggnad av när- och fjärrvärme, även på mindre orter. Kommunen ska subventionera tomtplatser till "ekohus" eller "plushus", samt vid marktilldelning och vid upprättande av detaljplaner ställa krav på "ekobyggande".

Kommunen ska utnyttja sin position som stor konsument av varor och tjänster genom att vid upphandling ställa krav på miljö-, sociala- och etiska regler gentemot leverantörer; krav som påverkar samhället i positiv riktning.

Kommunen bör verka för att skapa fler billiga övernattningsmöjligheter för att gynna besöksnäringen, som till exempel ställplatser, anvisningar till fricamping och tältplatser samt underlättar för uppstart av vandrarhem, bed and breakfast och Airbnb. Det vore också välkommet att hitta någon som vill bedriva campingverksamhet runt Alvesta eller Moheda.

Vi vill

- att skogsstråken och parkerna med mycket träd inom bebyggelsen bevaras och gallras varsamt
- att kommunen är restriktiv med dispenser från strandskyddet
- att rabatt på bygglovsavgift och kortare handläggningstid medges dem som ska använda återvunnet material i nybyggnation /utbyggnad
- att kommunen gynnar fossilfri och hållbar energianvändning och produktion
- att gång- och cykelvägnäten byggs ut i hela kommunen så alla orter har säkra cykelvägar mellan varandra, samt till våra grannkommuner
- att i samarbete med grannkommunerna förbättra övergångar mellan tåg och övrig kollektivtrafik
- att cykelparkering ska finnas nära offentlig och kommersiell service
- underlätta för goda kommunikationer och bättre kommunal service även i glesbygden
- att det ska finnas bra allmänna kommunikationer inom kommunen och till våra grannkommuner
- att åtgärder vidtas för att minska den nuvarande segregationen, genom att till exempel blanda boendeformer
- att befintliga bostäder och lokaler i första hand används innan nyproduktion
- att kommunen verkar för att skapa fler billiga övernattningsmöjligheter för besöksnäringen
- att Allbohus AB tar täten i energisnålt och miljöanpassat byggande

- att kommunen verkar för en ökad anslutning till fjärrvärmenätet
- att miljöhänsyn och sociala och etiska krav tas vid upphandling

Kultur och fritid

Ett levande kulturliv med många aktörer bidrar till en vital demokrati. Mötesplatser av olika slag ger enskilda och grupper livskvalitet och bildning. Biblioteken är viktiga för både kulturupplevelser och informationsinhämtning. Miljöpartiet slår vakt om att anslagen till biblioteken inte urholkas.

Vi vill utveckla kulturskolan. Det ska finnas goda förutsättningar för ungdomars engagemang, till exempel genom tillgång till replokaler. Vi vill också utveckla och värna kommunens kulturenheter, såsom Huseby, gärna i samverkan med andra aktörer.

Miljöpartiet vill satsa på kultur i samband med vård av sjuka och äldre. Alla ska ha möjlighet att uppleva samvaro och gemenskap, samt kunna delta i fysiska och kulturella aktiviteter. Vi ser positivt på djur- och naturupplevelser inom den kommunala omsorgen. Kultur är mångfald. Ju fler som bidrar och deltar, desto rikare blir samhällsgemenskapen.

Kommunen ska stötta föreningar i arbetet med att erbjuda fritidsaktiviteter och se till att föreningarna har en god tillgänglighet till idrotts- och fritidsytor. Kommunens föreningsbidrag ska stimulera lek och gemenskap och motverka utslagning och segregation. Tidig selektering får inte accepteras och bidrag ska endast ges till föreningar som följer idrottens värdegrund.

Miljöpartiet vill att kommunen ska skapa fler mötesplatser utomhus. Genom inbjudande och barnvänliga miljöer med grönska, offentlig konst och småskalig näringsverksamhet skapas offentliga rum för alla. Naturmaterial ska användas i lekmiljöer och utegym.

Kostnader för friluftsliv är mycket låga per person i jämförelse med kostnader för aktiviteter i idrottsanläggningar. Friluftaktiviteter utomhus ska ges ökat stöd, exempelvis genom att märkta leder och vindskydd underhålls väl och utvecklas.

Alvesta kommun har alla förutsättningar att vara attraktiv för turister. Utöver Huseby och den natursköna nationalparken Åsnen finns intressant kulturmark och naturformationer att besöka. Naturnäringen skapar möjlighet till arbetstillfällen på landsbygden. Anläggningen i Hanaslöv kan också fungera mer som en utgångspunkt till vandring och cykelutflykter. Vi önskar lite mer öppenhet och att det är mer fritt att röra sig inom området.

Vi vill

- värna och utveckla kommunens kulturenheter
- utveckla kultur- och fritidsaktiviteter inom vård och omsorg
- att verksamheterna i kulturskolan utökas

- att fritidsgårdarna tillsammans med Kulturskolan och studieförbund skapar flera replokaler och inspelningsutrustning
- att skolbiblioteken behålls och utvecklas avseende innehåll och öppettider
- att fler mötesplatser för medborgarna skapas utomhus
- att kostnaderna för olika fritidsaktiviteter analyseras bättre och ger underlag för prioriteringar av fritidssatsningar
- ge föreningar möjlighet att driva verksamheter genom IOP (samverkan mellan kommun och föreningar)

Demokrati och jämlikhet

Miljöpartiet anser att jämställdhetsfrågorna ska genomsyra all kommunal verksamhet. Alla kommunala beslut och all kommunal planering ska utformas så att människor med olika könsidentiteter ges likvärdiga villkor och samma förutsättningar. Kommunens jämställdhetsarbete ska även vara utåtriktat och verka opinionsbildande. Det handlar om att förändra system som konserverar fördelningen av makt och resurser mellan könen. När kvinnor och män delar makt och inflytande i alla delar av samhället får vi ett rättvist och demokratiskt samhälle. Jämställdhet bidrar också till ekonomisk tillväxt genom att människors kompetens och skaparkraft främjas. Kommunens jämställdhetspolicy behöver uppdateras och efterlevas, och diskrimineringslagen ska självklart följas.

Vi vill att samtliga kommunala verksamheter ska redogöra för och analysera fördelning av resurser ur ett jämställdhetsperspektiv. Idag får ofta flickor mindre av fritidspengar, mindre lärartid och uppmärksamhet i skolan och mindre resurser till sina intressen än pojkar. Kvinnor får mindre av hemtjänst, sämre lön, otryggare anställningsvillkor, sämre pensioner, mindre inflytande osv. Att ta fram mätverktyg och statistik är första steget till uppmärksamhet av problemen, samt en förutsättning för att kunna göra något åt dem. De pengar som kultur-, fritids- och idrottsaktiviteter tilldelas ska fördelas mer rättvist mellan kön och åldersgrupper.

Vi vill eftersträva att det på varje arbetsplats inom den kommunala verksamheten finns både kvinnliga och manliga anställda, samt att alla som är föräldrar ska uppmuntras att ta hälften av föräldraledigheten. Vi motsätter oss varje form av lönediskriminering. Vid tillsättning av tjänster inom kommunal verksamhet ska föräldraledighet värderas som en merit.

Viktiga beslut ska fattas så nära människorna det berör som möjligt. Vi vill utöka antalet medborgardialoger och invånares röster i hela kommunen ska kunna höras.

För att alla ska kunna vara delaktiga i den kommunala demokratin måste hela den kommunala organisationen, inklusive de kommunala bolagen, arbeta med stor öppenhet. Vi som bor eller som verkar i kommunen måste kunna nå kommunen och få information genom olika kanaler. Olika former för att använda sociala medier bör prövas. Förtroendevalda politiker bör enskilt eller i grupper ha ett särskilt uppdrag när det gäller kontakt med medborgarna.

Vi vill

- utveckla och utöka antalet medborgardialoger
- att förtroendevalda politiker ska verka för dialog med alla som bor och verkar i kommunen
- att kommunens jämställdhetsarbete ska vara utåtriktat och verka opinionsbildande
- att alla kommunens verksamhetsberättelser ska innehålla en jämställdhetsanalys
- att kommunen övervakar och själv följer diskrimineringslagen som ska skydda individer mot orättvis behandling och missgynnande
- att föräldraledighet ska ses som en merit vid anställning
- att jämställdhetspolicyn följs upp och uppdateras
- att kommunen blir bättre på att informera om förändringar, byggplaner m.m. och göra handlingar mer tillgängliga
- att kommunen inklusive de kommunala bolagen ska arbeta med stor öppenhet
- att kommunens olika planer strävar i samma riktning enligt Agenda 2030 och är konkreta